

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 marca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że A. Ł. nie podlega od dnia 21 sierpnia 2015 roku ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik u płatnika składek (...) K. Ł..

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w związku z roszczeniem A. Ł. o wypłatę zasiłku chorobowego przy krótkotrwałym okresie zatrudnienia, powziął wątpliwość co do faktycznego świadczenia pracy przez ubezpieczoną i w celu wyeliminowania wykorzystywania przepisów do uzyskania nienależnych świadczeń z ubezpieczenia społecznego została przeprowadzona kontrola doraźna w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego w firmie (...) K. Ł.. Zdaniem organu rentowego zgromadzone w trakcie kontroli dokumenty oraz złożone wyjaśnienia świadczą o tym, iż podpisanie umowy o pracę oraz zgłoszenie A. Ł. do ubezpieczeń społecznych od dnia 1 sierpnia 2015 roku jako pracownika przez płatnika składek K. Ł. było czynnościami pozornymi dokonanymi jedynie w celu uzyskania przez A. Ł. dodatkowego tytułu do ubezpieczeń i skorzystania z wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z jej chorobą przypadającą w okresie ciąży.

/decyzja - k. 63-67 akt ZUS/

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą w dniu 12 kwietnia 2016 roku A. Ł. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika złożyła odwołanie, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji w całości i stwierdzenie, iż od dnia 21 sierpnia 2015 podlega ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, ubezpieczeniom rentowym, ubezpieczeniu chorobowemu, ubezpieczeniu wypadkowego jako pracownik zatrudniony w firmie (...) K. Ł. z siedzibą w O. oraz o zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Zaskarżonej decyzji zarzucono naruszenie prawa materialnego, tj. art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez przyjęcie, że oświadczenie woli złożone przez skarżącą przy podpisywaniu umowy o pracę było złożone za zgodą pracodawcy dla pozorów, w sytuacji skarżąca faktycznie świadczyła pracę w ramach spornej umowy o pracę. Konsekwentnie decyzji tej zarzucono błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że sporna umowa o pracę jest czynnością pozorną i nie może stanowić tytułu do objęcia odwołującej się pracowniczym ubezpieczeniem społecznym. Podniesiono również, że organ rentowy nie wykazał, iż wnioskodawczyni faktycznie nie świadczyła pracy w ramach tej umowy. Wskazano, że odwołująca w okresie od 21 sierpnia 2015 roku do 21 października 2015 roku (tj. do momentu powstania niezdolności do pracy) wykonywała obowiązki scedowane na nią przez pracodawcę w ramach podziału obowiązków w firmie płatnika. Z uwagi na posiadane doświadczenie zawodowe powierzono jej stanowisko menagera klubu sportowego. Przyznała, że w spornym okresie posiadała inny tytuł do ubezpieczenia społecznego z tytułu zatrudnienia w firmie (...), jednakże z chwilą zawarcia spornej umowy o pracę wykorzystwała w firmie (...) urlop wypoczynkowy i urlop bezpłatny, całkowicie poświęcając się pracy w firmie płatnika. Fakt świadczenia pracy oprócz dokumentacji kadrowej wnioskodawczyni potwierdzają także plany działania, wypisane własnoręcznie przez nią karnety, raporty z działań zewnętrznych, aktualne publikacje na portalu społecznościowym (jako forma komunikacji z klientem). Wyjaśniono także, że fakt świadczenia pracy w dni wolne (sobota, niedziela) był podyktowany usprawiedliwioną potrzebą pracodawcy i dobrą wolą wnioskodawczyni. Wskazano też, że w czasie nieobecności wnioskodawczyni w pracy z powodu choroby większość jej obowiązków na zasadach pomocy rodzinie powierzono bratu właścicielki firmy.

/odwołanie - k. 2-6, koperta k. 8/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 18 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, przytaczając argumentację, jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 9-10 odwrót/

Na rozprawie w dniu 24 października 2017 roku pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 360 zł. Płatnik składek przyłączyła się do stanowiska wnioskodawczyni. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania i o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/oświadczenia pełnomocnika wnioskodawczyni, płatnika i pełnomocnika ZUS: 00:01:59, 00:02:10, 00:02:15, 01:29:52 – płyta CD k. 144, pismo pełnomocnika wnioskodawczyni – k. 162/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. Ł. legitymuje się wykształceniem wyższym, posiada od 2010 roku tytuł licencjata na kierunku zarządzanie o specjalizacji BHP, dodatkowo od 2013 roku posiada tytuł technika farmaceuty. Ponadto posiada prawo jazdy kat. B, posługuje się językiem angielskim w stopniu komunikatywnym oraz obsługuje komputer i urządzenia biurowe.

/kwestionariusz osobowy dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie – k. 1 - część A akt osobowych w kopercie k. 19 oraz k. 42 akt ZUS, dyplom – k. A7 cz. A akt osobowych w Da G. załączonych do pisma E. and Y. – k. 176/

Płatnik składek K. Ł. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...) K. Ł. od dnia 5 maja 2014 roku. Przeważającym przedmiotem działalności jest: pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych. Adres głównego miejsca wykonywania działalności to O., ul. (...). W ramach działalności zainteresowana prowadzi od lipca 2014 roku klub sportowy (siłownię i zajęcia fitness). Obecnie przedmiotem działalności firmy jest także transport.

/okoliczność bezsporna, wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – koperta k. 19, zeznania zainteresowanej 01:11:19 - płyta CD k. 144, 01:09:29 w zw. z 00:22:00 - płyta CD k. 144/

K. Ł. jest z zawodu nauczycielem i instruktorem fitness, prowadzi zajęcia we własnym klubie sportowym.

/zeznania płatnika 01:09:29 w zw. z 00:22:00 - płyta CD k. 144/

A. Ł. jest żoną brata K. Ł..

/okoliczność bezsporna, zeznania wnioskodawczyni 01:04:27 w zw. z 00:03:09 - płyta CD k. 144, zeznania płatnika 01:09:29 w zw. z 00:22:00 - płyta CD k. 144/

A. Ł. (uprzednio W.) posiada doświadczenie w pracy na stanowiskach doradcy klienta i menagera Oddziału w (...) Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej (...) (sierpień 2011 roku – styczeń 2014 roku) i doradcy klienta w (...) Bank (...) S.A. (luty – sierpień 2014 roku).

/okoliczność bezsporna, kwestionariusz osobowy dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie – k. 1 - część A akt osobowych w kopercie k. 19, świadectwa pracy – k. 28, 31/

Wnioskodawczyni była zatrudniona w okresie od dnia 1 września 2014 roku do dnia 14 marca 2016 roku w (...) sp. z o.o. w W. na podstawie umowy o pracę początkowo na okres próbny a od dnia 1 grudnia 2014 roku na czas określony, na stanowisku asystenta ds. placówek franczyzowych w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem w wysokości 3.400,00 zł a następnie 3.600,00 zł brutto. W okresie od dnia 12 maja 2015 roku do dnia 20 maja 2015 roku wnioskodawczyni była niezdolna do pracy. Wnioskodawczyni korzystała z urlopu wypoczynkowego w okresie od dnia 28 sierpnia 2015 roku do dnia 24 września 2015 roku. Następnie w okresie od dnia 25 września 2015 roku do dnia 6 listopada 2015 roku wnioskodawczyni korzystała z urlopu bezpłatnego. W okresie od dnia 7 listopada 2015 roku do dnia 13 marca 2016 roku była niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. Stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę z upływem czasu pracy, na który była zawarta (została przedłużona z mocy prawa do dnia porodu). Umowa przewidywała czas trwania do listopada 2015 roku.

/świadcstwo pracy – k. 29-30, pismo E. and Y. – k. 176, pismo Da G. – k. 186, dokumentacja w aktach osobowych z firmy (...) załączonych do pisma E. and Y. – k. 176, wyciąg z rachunku bankowego za okres sierpień, wrzesień 2015 r. – k. 163-169 odw., zeznania wnioskodawczyni 01:04:27 w zw. z 00:03:09, 00:32:20 - płyta CD k. 144/

W rozwoju klubu sportowego płatnikowi składek pomagali doraźnie rodzice i brat. Rodzice posiadali wówczas pełnoetatowe zatrudnienia w innych firmach, za wyższym niż minimalne wynagrodzeniem (ojciec - 4.000 zł netto). Niejednokrotnie rodzice płatnika i jej brat świadczyli pracę w klubie, postrzegając jego prowadzenie jako przedsięwzięcie rodzinne.

/zeznania płatnika 01:21:10 - płyta CD k. 144, 01:09:29 w zw. z 00:22:00 - płyta CD k. 144/

Środki finansowe na założenie własnej działalności gospodarczej płatnik uzyskała częściowo od swoich rodziców, którzy zaciągnęli kredyt w tym celu. Część tych środków przechowywała na rachunku bankowym.

/zeznania płatnika 01:11:19, 01:19:59, 01:21:10 - płyta CD k. 144/

A. Ł. miała w planach zmianę branży, w której pracuje i była zainteresowana podjęciem pracy u płatnika składek na stanowisku menedżera. Było to spowodowane również tym, że ówczesny jej pracodawca (...) sp. z o.o. ograniczała wówczas ilość zatrudnionych pracowników. Płatnik składek był zainteresowany zatrudnieniem osoby mającej odpowiednie wykształcenie i doświadczenie zawodowe adekwatne do powierzonego stanowiska a jednocześnie godnej zaufania. A. Ł. korzystała wówczas z zajęć sportowych w klubie sportowym płatnika. K. Ł. z uwagi na swoje zatrudnienie w charakterze nauczyciela (konieczność podjęcia pracy w szkole od września 2015 roku po upływie wakacji) nie miała możliwości dbania o rozwój, zwiększenie zysków firmy. Z powyższych względów płatnik zatrudniła wnioskodawczynię. Wysokość wynagrodzenia uwzględniała wysokość płac na tym stanowisku obowiązującą wówczas na rynku pracy, nadto miała oparcie w dobrej sytuacji finansowej firmy płatnika.

/zeznania wnioskodawczyni 01:04:27 w zw. z 00:03:09 - płyta CD k. 144, zeznania płatnika 01:11:19 - płyta CD k. 144, 01:09:29 w zw. z 00:22:00 - płyta CD k. 144/

Na przestrzeni okresu od stycznia 2015 roku do czerwca 2016 roku płatnik składek zatrudniał, poza wnioskodawczynią, A. W. na podstawie umowy zlecenia od dnia 20 grudnia 2014 roku do dnia 17 lipca 2015 roku, której przedmiotem było obsługa klienta, dbanie o porządek, wypisywanie karnetów, obsługa komputera i ewidencja klientów, za wynagrodzeniem 875,00 zł brutto a od kwietnia 2015 roku 210,00 zł brutto. Upřednio A. W. płatnik składek zatrudniała na podstawie umowy o pracę a wcześniej w ramach stażu organizowanego przez urząd pracy.

/zestawienie osób zatrudnionych u płatnika składek w okresie od stycznia 2015 roku do czerwca 2016 roku, zestawienie rachunków do umów za 2015 rok – koperta k. 19, zeznania płatnika 01:09:29 w zw. z 00:28:58 - płyta CD k. 144/

Nadto płatnik składek zatrudniał instruktorów sportu na podstawie umów – zlecenia. Wśród instruktorów była duża rotacja.

/zeznania wnioskodawczyni 01:04:27 w zw. z 00:16:48- płyta CD k. 144, zeznani płatnika 01:09:29 w zw. z 00:26:19 - płyta CD k. 144:

W dniu 21 sierpnia 2015 roku K. Ł. zawarła z A. Ł. umowę o pracę na czas określony od dnia 21 sierpnia 2015 roku do dnia 20 sierpnia 2017 roku, na stanowisku menedżera klubu sportowego, w pełnym wymiarze czasu, za wynagrodzeniem w wysokości 4.000,00 zł brutto miesięcznie. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano – wg wskazań pracodawcy. W umowie zastrzeżono dopuszczalność wcześniejszego rozwiązania tej umowy za dwutygodniowym wypowiedzeniem.

/umowa o pracę – k. 4 część B akt osobowych w kopercie k. 19 oraz k. 49 akt ZUS/

Według zaświadczenia lekarskiego z dnia 21 sierpnia 2015 roku wnioskodawczyni była zdolna do wykonywania pracy na stanowisku menadżera klubu, kierownika wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych.

/zaświadczenie lekarskie - k. 2 część A akt osobowych w kopercie k. 19 oraz k. 9 akt ZUS/

W dniu 21 sierpnia 2015 roku wnioskodawczyni odbyła instruktaż ogólny w zakresie szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy przeprowadzony przez specjalistę ds. BHP i Ochrony (...) oraz w dniach 21 – 24 sierpnia 2015 roku instruktaż stanowiskowy na stanowisku pracy menagera przeprowadzony przez K. Ł..

/karta szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy – k. 6 część B akt osobowych w kopercie k. 19 oraz k. 47 akt ZUS/

Płatnik składek dokonał zgłoszenia A. Ł. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w dniu 28 sierpnia 2015 roku ze wskazaniem daty powstania obowiązku ubezpieczenia na dzień 21 sierpnia 2015 roku.

/okoliczność bezsporna, zgłoszenie do ubezpieczeń (...) P (...), informacja o wysyłce i potwierdzeniu – k. 7 część B akt osobowych w kopercie k. 19/

W dniu 22 lutego 2016 roku K. Ł. zawarła z A. Ł. aneks do powyższej umowy o pracę w zakresie okresu wypowiedzenia umowy o pracę.

/aneks do umowy o pracę - k. 11 część B akt osobowych w kopercie k. 19/

Zgodnie z informacjami o dodatkowych warunkach zatrudnienia wnioskodawczynię obowiązywała 8 godzinna dobowa i przeciętna 40 godzinna tygodniowa norma czasu pracy. Wynagrodzenie za pracę jest wypłacane raz w miesiącu (najpóźniej do 10-go dnia następnego miesiąca) w siedzibie firmy.

/informacje – k. 5, 12 część B akt osobowych w kopercie k. 19 oraz k. 39-40 akt ZUS /

Do obowiązków wnioskodawczyni w ramach zatrudnienia na stanowisku menadżera klubu sportowego należała bieżąca obsługa klientów klubu (sprzedaż karnetów, wydawanie kluczy itp.), utrzymywanie kontaktu z instruktorami zajęć sportowych, ustalanie grafiku zajęć, utrzymywanie kontaktu z mediami, analiza konkurencji, przygotowanie ofert dla firm i grup zorganizowanych, reklamowanie klubu na portalach społecznościowych, organizowanie spotkań z potencjalnymi klientami, wyszukiwanie ofert sprzętu sportowego, przeprowadzanie badań rynku (tworzenie narzędzi wspomagających w postaci ankiet), wyszukiwanie osób zajmujących się treningiem, zaopatrzenie klubu w niezbędne artykuły do prowadzenia klubu (chemia gospodarcza). W ramach wykonywanych zadań skarżąca w szczególności odbyła spotkania z dyrekcją przedszkoli, z rodzicami dzieci w sprawie zajęć taneczno – rytmicznych, rozdawała materiały promocyjne; nadto dokonała analizy sprzętu fitness, wyodrębniając trzy firmy oferujące trampoliny, dokonała rezerwacji 12 sztuk trampolin, ustalając termin spotkania w celu dopełnienia formalności na dzień 22 października 2015 roku. Obowiązki te wykonywała w oparciu o ustalony pomiędzy stronami umowy o pracę plan działania.

/raporty z wykonanych działań z 12.09.2015 r. (sobota), 14.09.2015 r. i 5.10.2015 r., oferty promocyjne i formularz ankiety, notatki zatytułowane „Nowe zajęcia J., Promocje, wydruk oferty promocyjnej na dzień 31.08.2016 r. – dokumenty podpisane przez wnioskodawczynię – k. 4-15 akt ZUS, plan działania na okres sierpień – październik 2015 r. – k. 20-22 akt ZUS, zeznania świadka R. K. 00:38:24 - płyta CD k. 144, zeznania świadka A. S. 00:42:07 - płyta CD k. 144, zeznania świadka M. M. 00:47:54 - płyta CD k. 144, zeznania świadka P. H. 00:51:16 - płyta CD k. 144, zeznania świadka M. W. 00:55:35 - płyta CD k. 144, zeznania wnioskodawczyni 01:04:27 w zw. z 00:03:09, 00:16:48 - płyta CD k. 144, zeznania płatnika 01:09:29 w zw. z 00:22:00, 00:26:19- płyta CD k. 144/

A. Ł. w ciągu tygodnia świadczyła swoje obowiązki w wymiarze 8 godzin dziennie, w różnych godzinach (przed i popołudniowych) w zależności od potrzeb oraz w weekendy w razie potrzeby. Wnioskodawczyni wykonywała pracę w biurze firmy tj. recepcji klubu (siłowni) płatnika składek mieszczącego się w O. na ul. (...). Siłownia była otwarta od poniedziałku do soboty, w godzinach od 8.00 do 21.00 (poniedziałek, środa, piątek), od 10.00 do 21.00 (wtorek, czwartek) i od 10.00 do 15.00 (sobota). Niektóre z zadań w zakresie reprezentowania klubu na zorganizowanych imprezach sportowych wymagały pracy w sobotę – np. udział w G. Cup w dniu 5 września 2015 r. lub w niedzielę – reprezentowanie klubu na pokazie zumbi fitness.

/raporty z wykonanych działań z 12.09.2015 r. (sobota), 14.09.2015 r. i 5.10.2015 r., ofety promocyjne i formularz ankiety, zeznania świadka R. K. 00:38:24 - płyta CD k. 144, zeznania świadka A. S. 00:42:07, 00:44:59 - płyta CD k. 144, zeznania świadka P. H. 00:51:16, 00:53:13, 00:53:57 - płyta CD k. 144, zeznania wnioskodawczyni 01:04:27 w zw. z 00:03:09, 00:14:05 - płyta CD k. 144, zeznania płatnika 01:09:29 w zw. z 00:22:00 - płyta CD k. 144/

Bezpośrednią przełożoną wnioskodawczyni była K. Ł., która wydawała polecenia wnioskodawczyni. W zamian za pracę w soboty czy w niedziele wnioskodawczyni odbierała dni wolne w kolejnych dniach.

/zeznania wnioskodawczyni 01:04:27 - płyta CD k. 144, 01:04:27 w zw. z 00:03:09, 00:14:05 - płyta CD k. 144, zeznania płatnika 01:09:29 - płyta CD k. 144, 01:09:29 w zw. z 00:22:00 - płyta CD k. 144/

W razie nieobecności wnioskodawczyni na recepcji związanej z koniecznością odbywania spotkań służbowych poza klubem była ona zastępowana przez płatnika składek lub matkę płatnika składek. Płatnik składek wymiennie z wnioskodawczynią (tj. po zakończonej zmianie) wykonywała obowiązki związane z obsługą klientów.

/zeznania świadka R. K. 00:38:24 - płyta CD k. 144, zeznania świadka A. S. 00:45:28 - płyta CD k. 144, zeznania świadka M. M. 00:47:54, 00:49:59 - płyta CD k. 144, zeznania świadka P. H. 00:51:16, 00:53:13, 00:53:57 - płyta CD k. 144, zeznania świadka M. W. 00:55:35 - płyta CD k. 144, zeznania wnioskodawczyni 01:04:27 w zw. z 00:03:09 - płyta CD k. 144/

W dniu 26 sierpnia 2015 roku u wnioskodawczyni potwierdzono 8 tygodniową ciążę, jako datę ostatniej miesiączki określono 27 czerwca 2015 roku.

/karta przebiegu ciąży – k. 24-26, dokumentacja medyczna – k. 58-65, k. 114-118, koperta k. 50, koperta k. 68, koperta k. 79, koperta k. 172/

W chwili zawarcia umowy o pracę wnioskodawczyni oraz płatnik wiedzieli o tym, że wnioskodawczyni jest w ciąży.

/zeznania wnioskodawczyni 01:04:27 - płyta CD k. 144, zeznania zainteresowanej 01:09:29 - płyta CD k. 144/

Pracownicy płatnika składek potwierdzają swoją obecność w pracy własnoręcznym podpisem na listach obecności, prowadzonych dla wszystkich pracowników płatnika składek. K. Ł. była obecna w pracy w dniach 21-31 sierpnia 2015 roku, w dniach 1-30 września 2015 roku oraz w dniach 1-20 października 2015 roku.

/listy obecności – koperta k. 19 oraz k. 31-35 akt ZUS, karta ewidencji czasu pracy – k. 36 akt ZUS, zeznania płatnika 01:09:29 w zw. z 00:26:19 - płyta CD k. 144:

Z dniem 21 października 2015 roku wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy. Lekarz widział przeciwwskazania do wykonywania przez nią pracy na stanowisku menedżera. Wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniu chorobowym do dnia porodu.

/okoliczność bezsporna, dokumentacja medyczna – k. 58-65, k. 114-118, koperta k. 50, koperta k. 68, koperta k. 79, koperta k. 172/

W 2016 roku płatnik składek zatrudniła swoich rodziców: matkę od listopada/grudnia 2016 roku a ojca wcześniej. Płatnik składek zatrudniał W. Ł. (ojca płatnika składek) na podstawie umowy o pracę na okres próbny od dnia 14 maja 2016 roku do dnia 13 sierpnia 2016 roku na stanowisku pracownika gospodarczo – transportowo – magazynowego/kierowcy, w pełnym wymiarze czasu pracy, za minimalnym wynagrodzeniem. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano – wg wskazań pracodawcy.

/umowa o pracę – k. 6 część B akt osobowych w kopercie k. 19, listy płac – koperta k. 19 oraz k.27-30 akt ZUS, listy obecności, zestawienie osób zatrudnionych u płatnika składek w okresie od stycznia 2015 roku do czerwca 2016 roku, karta przychodów za 2016 rok – koperta k. 19, zeznania płatnika 01:21:10 - płyta CD k. 144/

W. Ł. posiada doświadczenie zawodowe na stanowiskach robotnika transportu, magazynowego, budowlanego, sprzedawcy zaopatrzeniowca, pracownika technicznego, pomocy stolarza, ładowacza i ślusarza a także w prowadzeniu działalności gospodarczej.

/wykaz okresów zatrudnienia – k. 1, kwestionariusz osobowy dla osoby ubiegającej się o zatrudnienie – k. 2- część B akt osobowych w kopercie k. 19 /

Obowiązki wnioskodawczynie w czasie jej nieobecności z powodu niezdolności do pracy przejął częściowo jej mąż D. Ł. (brat płatnika składek), w ramach pomocy rodzinie. D. Ł. jest żołnierzem zawodowym w jednostce wojskowej w L., płatnikowi składek pomagał w czasie wolnym od swojej zasadniczej pracy. W pozostałym czasie obowiązki te wykonywała matka płatnika składek lub sam płatnik składek.

/zeznania świadka P. H. 00:53:57 - płyta CD k. 144, zeznania wnioskodawczynie 01:04:27 w zw. z 00:14:05, 00:16:48 - płyta CD k. 144, zeznania zainteresowanej 01:09:29 w zw. z 00:26:19 - płyta CD k. 144, zeznania wnioskodawczynie 01:04:27 w zw. z 00:14:05, 00:16:48 - płyta CD k. 144, zeznania płatnika 01:09:29 w zw. z 00:26:19 - płyta CD k. 144/

Płatnik składek wypłaca pracownikom wynagrodzenie w gotówce, odbiór wynagrodzenia pracownicy potwierdzają na listach płac. Zainteresowana wypłaciła skarżącej wynagrodzenie w następującej wysokości: 1.400,00 zł brutto - w sierpniu 2015 roku, 4.000,00 zł brutto – we wrześniu 2015 roku, 2.533,37 zł brutto (wynagrodzenie podstawowe) i 1.265,55 zł brutto (wynagrodzenie chorobowe), tj. łącznie 3.798,92 zł brutto - w październiku 2015 roku, 1.380,60 zł brutto (wynagrodzenie chorobowe) – w listopadzie 2015 roku.

/listy płac – koperta k. 19 oraz k.27-30 akt ZUS; karta przychodów za 2015 r., informacja o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy w roku 2015 – k. 10 - część B akt osobowych w kopercie k. 19, wyciąg z rachunku bankowego za okres lipiec – listopad 2015 r. – k. 151-160, k. 16-19 akt ZUS, zeznania płatnika 01:09:29 - płyta CD k. 144, 01:09:29 w zw. z 00:26:19 - płyta CD k. 144, zeznania wnioskodawczynie 01:04:27 - płyta CD k. 144/

W stosunku do płatnika nie toczyły się żadne postępowania przed sądem o zapłatę zaległych wynagrodzeń za pracę.

/wyciąg z rachunku bankowego za okres lipiec – listopada 2015 r. – k. 151-160, zeznania zainteresowanej 01:26:22 - płyta CD k. 144/

W 2015 roku skarżąca posiadała konto bankowe w banku (...) S.A.

/wyciąg z rachunku bankowego za okres sierpień, wrzesień 2015 r. – k. 163-169 odw., zeznania wnioskodawczynie 01:04:27 - płyta CD k. 144,

W dniu 14 marca 2016 roku wnioskodawczynie urodziła dziecko – córkę A. i korzystała z urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego.

/okoliczność bezsporna, odpis skrócony aktu urodzenia – k. 27, dokumentacja medyczna – k. 58-65, k. 114-118, koperta k. 50, koperta k. 68, koperta k. 79, koperta k. 172, wniosek o udzielenie urlopu macierzyńskiego - k. 13 część A akt osobowych w kopercie k. 19/

Płatnik składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w 2015 roku osiągnął łączny przychód w wysokości 161.328,44 zł, koszty uzyskania przychodu łącznie wyniosły 146.691,20 zł, łączny dochód płatnika wyniósł 14.637,24 zł.

/podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za okres styczeń – grudzień 2015 r., rozliczenie dochodu z remanentem za okres styczeń – grudzień 2015 r. - koperta k. 19, zeznania płatnika 01:11:19 - płyta CD k. 144/

Płatnik składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie styczeń - czerwiec 2016 roku osiągnął łączny przychód w wysokości 102.956,43 zł, koszty uzyskania przychodu łącznie wyniosły 90.653,85 zł, łączny dochód płatnika wyniósł 12.302,58 zł. W 2017 r. zysk firmy płatnika uległ wzrostowi.

/podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za okres styczeń – czerwiec 2016 r., rozliczenie dochodu z remanentem za okres styczeń – czerwiec 2016 r. - koperta k. 19, zeznania płatnika 01:11:19 - płyta CD k. 144/

Od dnia 1 października 2017 roku wnioskodawczyni wróciła do pracy w wymiarze ½ wymiaru czasu pracy za proporcjonalnie zmniejszonym wynagrodzeniem. Wykonuje dotychczasowe obowiązki. Dziecko wnioskodawczyni jest zapisane do żłobka.

/zeznania świadka P. H. 00:53:57 - płyta CD k. 144, zeznania świadka M. W. 00:57:28 - płyta CD k. 144, zeznania wnioskodawczyni 01:04:27 w zw. z 00:14:05- płyta CD k. 144, zeznania płatnika 01:09:29 w zw. z 00:22:00 - płyta CD k. 144/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów, zeznań świadków M. W., M. M., A. S., R. K. oraz P. H., a także na podstawie zeznań wnioskodawczyni i płatnika. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że jest on wystarczający by wyjaśnić sporną okoliczność – a mianowicie czy zawarta w dniu 21 sierpnia 2015 roku przez A. Ł. i K. Ł. umowa o pracę nosi cechy pozorności i czy została podpisana jedynie dla uzyskania dodatkowego pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia w związku z niezdolnością do pracy, przypadającą w okresie ciąży. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków oraz wnioskodawczyni i zainteresowanej, w których wskazano na realność zawartej umowy o pracę oraz faktyczne świadczenie pracy przez A. Ł. w ramach powyższej umowy.

W ocenie Sądu zeznania świadków w niniejszej sprawie są jasne, logiczne i wzajemnie niesprzeczne. Wersję zdarzeń przedstawioną przez skarżącą i płatnika składek potwierdzają świadkowie zeznający w tej sprawie, będący osobami obcymi dla stron postępowania, będący klientami płatnika składek a zatem osobami nie zainteresowanymi sposobem rozpoznania sporu. Z zeznań świadków jasno wynika, że wnioskodawczyni w spornym okresie wykonywała obowiązki pracownicze w klubie sportowym płatnika składek mieszczącego się w O. przy ul. (...), w ciągu tygodnia była obecna w pracy w godzinach przed bądź popołudniowych, swoje obowiązki wykonywała czasem także w weekendy. Skarżąca nie miała ściśle określonych godzin pracy, które były uzależnione od potrzeb klubu, konieczności zapewnienia obsługi w biurze, a także reprezentacji na imprezach, które odbywały się w weekendy. Do obowiązków wnioskodawczyni w ramach zatrudnienia na stanowisku menedżera klubu należała bieżąca obsługa klientów klubu (sprzedaż karnetów, wydawanie kluczy itp.), utrzymywanie kontaktu z instruktorami zajęć sportowych, ustalanie grafiku zajęć, utrzymywanie kontaktu z mediami, analiza konkurencji, przygotowanie ofert dla firm i grup zorganizowanych, reklamowanie klubu na portalach społecznościowych, organizowanie spotkań z potencjalnymi klientami, wyszukiwanie ofert sprzętu sportowego, przeprowadzanie badań rynku (tworzenie narzędzi wspomagających w postaci ankiet), wyszukiwanie osób zajmujących się treningiem i zaopatrzenie klubu w niezbędne artykuły do prowadzenia klubu (chemia gospodarcza). W ramach wykonywanych zadań skarżąca w szczególności odbyła spotkania z dyrekcją przedszkoli, z rodzicami dzieci w sprawie zajęć taneczno – rytmicznych, rozdawała materiały promocyjne; dokonała analizy sprzętu fitness, wyodrębniając trzy firmy oferujące trampoliny, dokonała rezerwacji 12 sztuk trampolin, ustalając termin spotkania w celu dopełnienia formalności na dzień 22 października 2015 roku. Obowiązki te wykonywała w oparciu o ustalony pomiędzy stronami umowy o pracę plan działania. Zeznania świadków oraz wnioskodawczyni i płatnika w tym zakresie wzajemnie się uzupełniają i są

wiarygodne, a także znajdują potwierdzenie w przedłożonych w sprawie dokumentach – sporządzonych i podpisanych przez wnioskodawczynię.

Płatnik składek i ubezpieczona w momencie jej zatrudnienia wiedzieli, że jest ona w ciąży, ciąża przebiegała jednak prawidłowo, a wnioskodawczyni legitymowała się zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do podjęcia pracy. Podkreślić także należy, że odwołująca była w początkowej fazie ciąży, praca przy obsłudze biura i dokumentacji nie należy zaś do prac ciężkich, a podejmowanie zatrudnienia w okresie ciąży nie jest prawnie zabronione.

Bezspornym w sprawie było, że stanowisko, na którym została zatrudniona A. Ł. było stanowiskiem nowoutworzonym. Płatnik składek wyjaśniła jednak, że w związku z jej pełnoetatowym zatrudnieniem w charakterze nauczyciela w szkole nie ma możliwości poświęcić się działaniom mającym na celu rozwój klub sportowego. Wobec powyższego powstała potrzeba zatrudnienia pracownika, który mógłby zająć się działaniami mającymi na celu zwiększenie zysku firmy.

Wskazać również należy, że ubezpieczona była osobą aktywną zawodowo, od dłuższego czasu była zatrudniona na stałe w ramach stosunku pracy u innego pracodawcy, z wynagrodzeniem na poziomie 3.600 zł brutto, a zatem posiadała pracowniczy tytuł do ubezpieczeń społecznych. W ramach podstawowego zatrudnienia skarżąca świadczyła pracę, jako asystent ds. placówek franczyzowych w (...) sp. z o.o. w W., jednakże z chwilą podjęcia spornego zatrudnienia podjęła kroki zmierzające do poświęcenia się w pełnym zakresie obowiązkom wynikającym ze spornej umowy o pracę. Wnioskodawczyni korzystała z urlopu wypoczynkowego w okresie od dnia 28 sierpnia 2015 roku do dnia 24 września 2015 roku a następnie od dnia 25 września 2015 roku do dnia 6 listopada 2015 roku z urlopu bezpłatnego. W okresie od dnia 7 listopada 2015 roku do dnia 13 marca 2016 roku była niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. Stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę z upływem czasu pracy, na który była zawarta (została przedłużona z mocy prawa do dnia porodu). Zatem pierwotne zatrudnienie nie stanowiło przeszkody w wykonywaniu przez wnioskodawczynię obowiązków w ramach spornego zatrudnienia. Płatnik składek zamierzała rozwijać swoją działalność, dlatego też postanowiła zaproponować stanowisko menedżera skarżącej, która z uwagi na swoje doświadczenie i wykształcenie mogła być dla niej cennym pracownikiem. Dodatkowo jako żona brata płatnika składek wnioskodawczyni była osobą godną zaufania, której można było powierzyć odpowiedzialne stanowisko. A. Ł. wyjaśniła natomiast, że nosiła się z zamiarem zmiany pracy w związku z upływającym terminem zakończenia umowy o pracę na czas określony u dotychczasowego pracodawcy i chęcią zabezpieczenia swoich interesów w związku powzięciem wiedzy odnośnie ciąży. Zachowanie takie jest zdaniem Sądu racjonalne, wnioskodawczyni miała bowiem doświadczenie jako menedżer, gdyż świadczyła pracę na tożsamym stanowisku, nadto jako żona brata płatnika składek miała zaufanie do płatnika składek.

Z poczynionych ustaleń wynika, że wnioskodawczyni była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy, a praca była przez nią realizowana w nienormowanym rozkładzie czasu pracy, skarżąca nie miała ściśle określonych godzin pracy, chociaż zasadniczo wykonywała obowiązki w dni powszednie a jedynie wyjątkowo w weekendy. Wnioskodawczyni potwierdzała wykonywanie pracy w danym dniu na liście obecności.

Nadto zeznania odwołującej i zainteresowanej świadczą o tym, że pracodawca kierował pracą wnioskodawczyni, w szczególności wskazywał na konkretne bieżące zadania do realizacji, których wykonanie następnie kontrolował. K. Ł. jako płatnik składek wdrażała ją w obowiązki oraz zapoznawała z strukturą klubu, nadzorując jej pracę w lokalu.

Podkreślenia również wymaga, że w trakcie nieobecności odwołującej, jej obowiązki przejął pracownik częściowo jej mąż D. Ł. (brat płatnika składek), w ramach pomocy rodzinie. D. Ł. jest żołnierzem zawodowym w jednostce wojskowej w L., płatnikowi składek pomagał w czasie wolnym od swojej zasadniczej pracy. W pozostałym czasie obowiązki te wykonywała matka płatnika składek lub sam płatnik składek. Stanowisko menagera było zatem ważne z punktu widzenia potrzeb zainteresowanego.

Podnieść także należy, że w ocenie Sądu analiza zestawienia przychodów, kosztów i dochodów uzyskiwanych przez płatnika składek w okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku pozwala na stwierdzenie, że

płatnika składek niewątpliwie stać było na zatrudnienie pracownika z uposażeniem miesięcznym w kwocie 4.000,00 zł brutto.

Ostatecznie wskazać należy, że wnioskodawczyni wróciła do pracy u płatnika składek z dniem 1 października 2017 roku co świadczy o ciągłości zatrudnienia i przemawia za uznaniem, że sporna umowa nie nosi znamion pozorności.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika ZUS o załączenie danych osobowych rodziców płatnika i przesłuchanie ich w charakterze świadków na okoliczność udzielania pożyczek w celu zabezpieczenia środków na wynagrodzenie dla wnioskodawczyni wobec dostatecznego wyjaśnienia spornych istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności w drodze pozostałego zebranego w sprawie materiału dowodowego. Wniosek ten zmierzałby jedynie do przedłużenia postępowania. Podnieść należy, że w ocenie Sądu nie ma znaczenia dla rozpoznania sprawy skąd czerpali środki rodzice K. Ł. na pomoc jej w prowadzeniu klubu. Wskazać należy, że Sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy. (vide wyrok SA w Rzeszowie z dnia 23 września 2015 roku w sprawie III AUa 452/15 LEX nr 1808730 , wyrok SA w Szczecinie z dnia 29 września 2016 roku w sprawie III AUa 59/16 LEX nr 2166441)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. Ł. w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zasługuje na uwzględnienie i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art.12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1368) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

W myśl art. 4 w ust 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy zasiłkowej ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Z kolei zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 pkt 1 analizowanej ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

Natomiast, jak stanowi art. 4 w ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego K. Ł. prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą (...) K. Ł. zawarła z A. Ł. w dniu 21 sierpnia 2015 roku umowę o pracę, która stanowiła podstawę do zastosowania w/w regulacji i przyjęcia, że A. Ł. podlega ubezpieczeniom. Ważność tej umowy została przez organ rentowy niesłusznie zakwestionowana. Niewątpliwie bowiem sporna umowa o pracę nie została zawarta dla pozor, jest ważna i nie ma do niej zastosowania przepis art. 83 k.c.

O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Zgodnie z treścią art. 22 § 1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 r. III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracownikemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 r. o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa. Nie można zatem wiązać zawarcia umowy o pracę, choćby zmierzała wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, z zamiarem obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; zdanie odrębne do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 r. II UK 278/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 116). Cel w postaci objęcia ubezpieczeniem społecznym i uzyskania z niego świadczeń nie jest bowiem sprzeczny z ustawą ani nie zmierza do jej obejścia, a przeciwnie - co zostało już wcześniej podniesione - jest konsekwencją uzyskania statusu pracownika.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów.

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane, jako obejście prawa.

W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2008 r., sygn. akt II UK 334/07, opubl. L.).

Sąd Okręgowy podziela również pogląd Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym to Sąd Najwyższy stwierdza, że stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Nadto nadmienić należy, że w niniejszej sprawie to na organie rentowym spoczywał ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli, a więc, że nie miały zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych, gdyż pracownik nie podjął wykonywania pracy, a pracodawca świadczenia tego nie przyjmował. Z tych bowiem faktów organ rentowy wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r., I UK 269/2006, LEX nr 328015).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (Lex nr 590241), że o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) wskazano, że umowa o pracę jest zawarta dla pozorów, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 ze zm.) wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W świetle poczynionych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych nie można mówić o pozorności oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę. Postępowanie dowodowe wykazało bowiem, że A. Ł. pracę podjęła i ją świadczyła, a pracodawca – świadczenie to przyjmował, płacąc umówione wynagrodzenie. A. Ł. wykonywała w spornym okresie pracę u płatnika składek. Wnioskodawczyni wykonywała obowiązki pracownicze w klubie sportowym płatnika składek mieszczącego się w O. przy ul. (...), w ciągu tygodnia była obecna w pracy w godzinach przed bądź popołudniowych, swoje obowiązki wykonywała czasem także w weekendy. Do obowiązków wnioskodawczyni w ramach zatrudnienia na stanowisku menedżera klubu należała bieżąca obsługa klientów klubu, utrzymywanie kontaktu z instruktorami zajęć sportowych, ustalanie grafiku zajęć, utrzymywanie kontaktu z mediami, analiza konkurencji, przygotowanie ofert dla firm i grup zorganizowanych, reklamowanie klubu na portalach społecznościowych, organizowanie spotkań z potencjalnymi klientami, wyszukiwanie ofert sprzętu sportowego, przeprowadzanie badań rynku, wyszukiwanie osób zajmujących się treningiem i zaopatrzenie klubu w niezbędne artykuły do prowadzenia klubu. W okresie przebywania przez skarżącą na zwolnieniu lekarskim jej obowiązki przejął zasadniczo mąż wnioskodawczyni, w ramach pomocy rodzinie, w pozostałym zakresie płatnik składek bądź matka płatnika. Firma ma charakter firmy rodzinnej.

W ocenie Sądu należycie zostały wyjaśnione i uprawdopodobnione motywy związane z zatrudnieniem wnioskodawczyni. Płatnik składek zatrudnił wnioskodawczynię, z uwagi na potrzebę dalszego rozwoju firmy generującego większe zyski. Nadto wnioskodawczyni jako żona jej brata była osobą godną zaufania.

A. Ł. była co prawda zatrudniona u innego pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy, ale była zainteresowana zmianą pracy i branży, w związku z czym przystała na propozycję zatrudnienia przedstawioną przez zainteresowaną. Zdaniem Sądu ubezpieczona miała potrzebne kwalifikacje do sprzedaży usług świadczonych przez płatnika, albowiem na stanowisku menedżera zajmowała się właśnie sprzedażą.

Jednocześnie ustalone okoliczności faktyczne sprawy uprawniają Sąd do oceny wynagrodzenia określonego w zawartej umowie o pracę. Zgodnie z art. 78 k.p. wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Otrzymywana przez skarżącą kwota wynagrodzenia 4.000,00 zł brutto, biorąc pod uwagę zakres wykonywanych czynności, a także posiadane przez nią doświadczenie oraz wysokość wynagrodzenia otrzymywanego u dotychczasowego pracodawcy, nie może być uznana za wygórowaną. Sytuacja finansowa płatnika składek pozwalała mu natomiast na ustalenie wynagrodzenia w takiej wysokości.

Ostatecznie z całą stanowczością należy podkreślić, że w momencie zatrudnienia wnioskodawczyni i płatnik wiedzieli, że wnioskodawczyni jest w ciąży, co nie dyskwalifikuje zawartej umowy o pracę. Nie można bowiem automatycznie przyjąć, że każda umowa zawarta przez ciężarną z gruntu jest czynnością pozorną. Jak wskazano wyżej wnioskodawczyni czuła się dobrze, a praca biurowa nie stanowiła nadmiernego obciążenia. Wnioskodawczyni faktycznie wykonywała pracę co znalazło potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. A. Ł. nadto w momencie podpisania kwestionowanej umowy o pracę miała tytuł do ubezpieczeń społecznych. Zrozumiałym jest jednak, że w kontekście upływającego terminu trwania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą szukała stabilnego zabezpieczenia sytuacji finansowej swojej rodziny.

Zasadniczą jednak kwestią dla oceny realności umowy o pracę pomiędzy odwołującą a płatnikiem składek, jest to, że A. Ł. faktycznie świadczyła pracę na rzecz (...) K. Ł..

Na mocy art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i przebiegu ubezpieczeń, a zatem ma prawo do kwestionowania podstaw ubezpieczenia w tym umów o pracę, jako że rodzą one skutki w dziedzinie ubezpieczeń społecznych.

Jednak w takiej sytuacji to na organie rentowym spoczywa obowiązek udowodnienia pozorności umowy lub jej sprzeczności z zasadami współzycia społecznego, w myśl art. 6 k.c. Stanowisko takie zajął także Sąd Najwyższy np. w wyroku z dnia 15 lutego 2007 r., I UK 269/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 78, w którym stwierdził, iż na organie rentowym, który przyjął zgłoszenie do ubezpieczenia pracowniczego i nie kwestionował tytułu tego zgłoszenia oraz przyjmował składki, spoczywa ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli.

Zdaniem Sądu Okręgowego, organ rentowy w żaden sposób nie udowodnił, iż zakwestionowana przez niego umowa o pracę miała charakter pozorny, czy była sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie tylko potwierdził fakt wykonywania przez ubezpieczoną pracy na rzecz płatnika, ale wykluczył pozorny charakter zatrudnienia.

O pozorności można mówić jedynie wówczas, gdy oświadczenie woli złożone jest drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. A zatem gdy strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę. (...) K. Ł. natomiast chciał zatrudnić skarżącą, jako menedżera i miał ku temu faktyczne powody. Skarżąca zaś świadczyła pracę i otrzymywała stosowne wynagrodzenie. A zatem niewątpliwie brak było po obydwu stronach zgody na zatrudnienie pozorne.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że A. Ł. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 21 sierpnia 2015 roku jako pracownik u płatnika składek (...) K. Ł..

W przedmiocie kosztów Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz A. Ł. kwotę 360,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 12 ust. 2, w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002

roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego, wypożyczając akta rentowe.

15.01.2018 r.

K.W.